

Bewust opschalen van pilots

Oplegger

Bewust opschalen van pilots

In het sociaal, medisch, zorg- en veiligheidsdomein worden we geconfronteerd met complexe domeinoverstijgende vraagstukken. Om nieuwe innovatieve aanpakken of initiatieven te ontwikkelen, wordt vaak de voorkeur gegeven aan pilots. In pilots kan er immers in een kleine, afgebakende setting geëxperimenteerd worden met een nieuwe aanpak. Is het een succes? Dan komt vaak de vraag op tafel hoe de werkzame elementen geborgd kunnen worden én of de aanpak breder toepasbaar en op te schalen is. Bijvoorbeeld door een succesvolle aanpak binnen één wijk op te schalen naar de hele gemeente of door een succesvolle aanpak van een gemeente uit te breiden naar meer gemeenten, en wanneer nodig zelfs te komen tot een systeemverandering! Met als doel om de positieve impact die bij de (vaak kleine) doelgroep van de pilot is bereikt, te vergroten door meer mensen positief te raken. En daar doen we het voor!

Met enige regelmaat mondt het opschalen van pilots echter uit in een moeizaam traject. Hierdoor gaan soms mooie initiatieven en werkwijzen verloren. Om dit te voorkomen, is het belangrijk om systematisch stil te staan bij de opschalingsmogelijkheden. Niet alleen aan het eind van een pilot(periode) om te beoordelen hoe klaar je bent voor opschalen (opschalingsklaarheid), maar ook juist aan het begin van een pilot om het bewustzijn van betrokkenen over de keuzevraagstukken van opschaling te vergroten. Met deze methodiek helpen wij je om bewust stil te staan bij de opschalingsmogelijkheden, ook al in een vroeg stadium van je pilot.

Waarom deze methodiek

Wij geloven dat de kans op succesvolle opschaling groter wordt, wanneer je al aan het begin van een pilot nadenkt over opschalen en niet pas naderhand. Het vroeg nadenken over wat er op je afkomt bij het opschalen van een pilot helpt je namelijk om de verschillende fasen van een pilot en de bijbehorende randvoorwaarden in te richten én om bewust te zijn van de vraagstukken die je gedurende de pilot nog dient te onderzoeken zodat je goed beslagen ten ijs komt als het eenmaal zo ver is.

Hoewel wij constateren dat het van belang is om aan het begin van een pilot goed na te denken over de (on)mogelijkheden van opschaling, leeft nog wel de vraag hoe je dat dan op een systematische manier doet. Gelukkig is al veel kennis beschikbaar over routes, valkuilen en ingrediënten met betrekking tot succesvol opschalen. In deze methodiek hebben we samen met Platform31 de belangrijke inzichten over succesvol opschalen verwerkt, zodat je wordt aangemoedigd om op een systematische manier de opschalingsgeschiktheid van jouw aanpak in kaart te brengen. In de methodiek staan vier onderdelen centraal:

1. De beoogde impact: wat wil je bereiken?
2. De routes voor opschaling: welke zijn relevant?
3. De benodigde ingrediënten: zijn ze voldoende ingevuld?
4. De mogelijke valkuilen: hoe kun je deze voorkomen?

Daarnaast is een invulcanvas beschikbaar als hulpmiddel om aan de slag te gaan met de vier onderdelen. Door deze – liefst samen met andere betrokkenen bij jouw pilot - in te vullen krijg je systematisch inzicht in hoe 'opschalingsgeschikt' jouw pilot is. Hierbij word je gestimuleerd om acties te formuleren om het inzicht in de opschalingsgeschiktheid verbeteren, met name over de punten waar je nog (te) weinig inzicht in hebt. Zo creëer je zelf handelingsperspectief in een vroeg stadium van je pilot, en hangt het minder van toeval af of je uiteindelijk tot succesvolle opschaling komt!